

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 10

Penktadienis, Kovo (March) 6, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Gali Kilti Karas tarp Graikijos ir Turkijos, jei JT Neužkirs Tam Kelio

ATĖNAI. — Turkijai pradėjus mobilizuoti militarines jėgas dėl iškėlimo Kipro saloj, Graikijos vyriausybė pareiškė, kad Graikija nestovės rankas susiėmusi, jeigu Turkijos jėgos kelsis Kipre. Tai reikštų karą tarp Turkijos ir Graikijos.

Kipro vidaus reikalų ministras Nikosijoj taipgi pareiškė, kad "jeigu turkai įkels koją į šventą Kipro žemę", tai kipriečiai "kovos iki paskutinio žmogaus".

Tuo tarpu Jungtinėse Tautose tebeina diskusijos Kipro krizės klausimu. Yra siūloma, kad JT sekretorius U Thant pasiųstų JT jėgas į Kiprą kokiems trims mėnesiams išlaikymui taikos ir tvarkos ir paskirtų tarpininką, kuris taikytų kipriečius.

Ankaroj, Turkijos vyriausybės šaltiniai teigia, kad pietinis NATO sparnas subyrės, jeigu Graikija ir toliau palaikys graikų kilmės kipriečius prieš turkų kilmės kipriečius.

Kol bus surastas koks kitas išėjimas, tvarką ir "taiką" Kipre palaiko Britanijos kareiviai. Jie žiūri, kad graikai ir turkai nesizudytų ginkluotuose susirėmimuose. Abieji turi ginklų, Tiesa, graikai skaitlingesni ir turi didesnes jėgas, bet nelinkę nusileisti ir turkai.

Jungtinėse Tautose iki šiol nebuvo galima susitarti dėl bent kokios akcijos Kipro klausimu.

Britai ir Italai Palaiką Amerikiečius

PARYZIUS. — Tikėsit ar ne, bet Britanija ir Italija pritariančios tam, kad Jungtinės Valstijos išplėstų karą į Šiaurinį Vietnamą, jeigu kitaip negalima sumušti Pietinio Vietnamo partizanų.

Kiti 13 sąjungininkų, įskaitant ir Vakarų Vokietiją, pritaria Amerikos karui Pietinia-me Vietname prieš partizanus, bet jie prisibiją, kad perkėlimas karo į Šiaurinį Vietnamą gali išplėsti karą, įtraukiant Kiniją ir kitas šalis.

Francija siūlo derybas ir neutralizaciją. Portugalija ir ta mananti, jog tai būtų nauja kolonizacija Indo Kinijos, kuri taip neseniai išsilaisvino iš francūzų jungo.

simu. Vienos šalys nenori siųsti savo kariuomenę, kitos netinka, nes jų kariuomenė būvima Kipre tikrai pablogintų padėtį. Taipgi reikia atkreipti atydą ir į paties Kipro valdžios nusistatymą, Turkijos ir Graikijos atsinešimą.

Tuo tarpu Turkijos ir Graikijos militarinės jėgos stovi paruoštos netikėtiems įvykiams sutikti. Jeigu kuri pusė pajudėtų, tai susikirtimas būtų neišvengiamas.

T. Sąjungos Vadai Išpejo Agresorius

MASKVA. — Vasario 23 dieną Tarybų Sąjungoje buvo minėta 46-ųjų metų gynybos jėgų sukaktis.

TSRS Gynybos ministras R. Malinovskis sakė, kad NATO, o ypatingai Jungtinės Valstijos, sudaro taikai pavojų, nes atsisako priimti TSRS siūlomą nusiginklavimui programą.

TSRS raketinių jėgų komandierius maršalas N. I. Krylovas rašė "Izvestijoje", kad JAV apsiginklavimas nėra gynybos reikalams, nes jis seniai tuos reikalus jau pralenkė. Jis sakė, kad Tarybų Sąjunga sunaikins kiekvieną agresorių, kuris puls bent kurią socialistinę valstybę.

SIŪLO UŽSALDYTI NUKLINES JĖGAS

VARŠUVA. — Lenkija siūlo, kad didžiosios jėgos sutiktų užšaldyti nuklines jėgas centralinėje Europoje.

Toks žygis, sako Lenkijos vyriausybė, sumažintų tarptautinį įsitempimą.

BANDYS SUTAIKYTI KINIJA SU TSRS

VIENA. — Kitą mėnesį Rumunija ketina pasiųsti į Kiniją aukšto lygio delegaciją pabandyti sutaisyti Kiniją su Tarybų Sąjunga. Eina kalbos, kad tokios delegacijos pageidavo Kinija.

Kaip žinia, Rumunija ideologiuose Kinijos - Tarybų Sąjungos ginčuose laikosi neutraliai. Ir galimas daiktas, kad kiniečiai mano, kad rumunai bus geriausi tarpininkai derybose dėl susitaikymo.

DVI DIDELES ORLAIVIŲ NELAIMES

PLACERVILLE, Calif. — Amerikiečių orlaivis su 85 žmonėmis sniego pūgij nukrito ir sudužo Tahoe ežero apylinkėje.

Netoli Insbrucko, Austrijoje, atsimušė į kalną britų orlaivis su 83 žmonėmis. Visi žuvo.

PASIGYRĖ TURIS GREITĄ ORLAIVĮ

WASHINGTON. — Prezidentas L. B. Johnson pasigyrė, kad JAV turi naują kovinį orlaivį, kuris gali skristi 2,000 mylių per valandą greičiu.

Šie orlaiviai taipgi galį iškilti iki 70,000 pėdų aukščio.

Žmonės Bėgą iš Indijos ir Pakistano ir Atbulai

DECCA, Rytų Pakistanas. — Pakistano vyriausybė sako, kad per mėnesį atbėgo į Pakistaną 122,000 musulmonų iš Indijos.

Indijos vyriausybės žmonės sako, kad po 10,000 kasdien registruojasi norinčių persikelti iš Pakistano į Indiją indų ir krikščionių.

Vokiečiai Nori Didesnės Rolės

PARYZIUS. — Vakarų Vokietija nori didesnės rolės NATO militarinėje organizacijoje. Jie nori, kad jų generolas būtų įleistas į generalinį štabą, kad Vakarų Vokietijos atstovai būtų priimti į komitetą, kuris išdirba planus NATO jėgoms ir t. t.

Dabar generalinį štabą sudaro Jungtinės Valstijos, Britanija ir Francija.

Vokiečiai nurodą, kad jie sudarą didesnę dalį konvencinių jėgų Europoje, todėl jie turį teisę ir didesnę rolę vaidinti vadovybėje ir planavime.

Žingsnis po žingsnio jie veržiasi į NATO militarinių jėgų kontrolę.

Earl Russell kaltina Jungtines Valstijas naudojant chemikalus ir dujas Pietiniame Vietname prieš partizanus.

Tabako Augintojai Nenori Parduoti Žemomis Kainomis

DEIHI, Ont. — Tabako augintojai privertė Ontario Flue-Cured Tobacco Growers Marketing Tarybos prezidentą G. Demeyere uždaryti tabako "auction exchanges" (tabako išpardavimą), kadangi pirkėjai labai mažai siūlo už tabaką.

"Mes privalome sulaukyti pardavimą, kad gavus užtektinai dėl pragyvenimo", pareiškė vienas farmerys. Pirkėjai siūlą 5-10 centų už 50 centų tabaką.

1,500 tabako fermerių, susirinkę į Hungarų salę Delhi miestelyje, griežtai pareikalavo, kad tabako pardavimas būtų sulaukytas. Tillsonburge, Aylmeryje taip pat fermeriai pareikalavo sulaukyti tabako pardavimą. Aylmeryje buvo

Pradėjo Kampaniją Prieš Amerikiečius

SAIGON. — Pietų Vietnamo nacionalio išsilaisvinimo frontas pradėjo kampaniją prieš amerikiečius. Sostinėje iš nakties pasirodė pilna lapelių, kviečiančių Pietų Vietnamo liaudį išstoiti sabotažais ir kitokiais veiksmais prieš JAV kariškius ir šiaip jau civilius.

Lapelyje primena, kad kampanija prieš amerikiečius turi prasidėti kovo 3 d. ryšium su Šiaurinio Vietnamo darbo partijos jubiliejumi.

Tuo tarpu Pietinio Vietnamo premjeras skundžiasi, kad esąs prieš jį samokslas, vadovaujamas neutralistų ir komunistų.

PASKYRĖ ADVOKATĄ GINTI OSWALDO WARDĄ

WASHINGTON. — Prezidentinė komisija tyrinėimui prez. Kenedžio nužudymo apyptovų, paskyrė JAV advokatų asociacijos pirmininką Walter E. Craig ginti įtariamo žudiko Lee Harvey Oswald varda. Iki šiol, nužudyto Oswald varda apklausinėjant liudinikus nebuvo ginamas. Vadinas, Oswald gynamui niekas neatstovavo.

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valdininkai vėl kalba apie naujus planus Lotynų Amerikoje, bet iš jų nieko nebus, nes JAV imperialistai nesitrauks iš savo pozicijų.

pagrūmota net su bombos išsprogdimu.

Tabako pirkėjai, matyti pasinaudodami paskalbtais išpėjimais, jog cigarečių rūkymas kenkia sveikatai, nenori mokėti žmoniškos kainos už tabaką.

Sakoma, kad savininkai 1,000,000 svarų tabako, kurį jie buvo atsivežę į parduotuves, bus priversti pasiimti atgal, kad nesugestų.

Iki praėjusios savaitės penktadienio už tabaką mokėjo apie 47 centus už svarą. Nuo lapkričio, kada prasidėjo tabako pardavimas, buvo parduota 117,191,074 svarai. Už svarą vidutiniškai mokėjo 51.14 cento.

Demeyere vyksias į Ottawą ieškant federalės vyriausybės pagalbos. Su juo vyks kiti keturi. Taipgi norima gauti Ontarijos vyriausybės pagalbą.

Išrodo, kad tabako augintojai nori grįžti prie ankstyvesnės sistemos, kurios vieton buvo įvesta taip vadinama laisva prekyba. Dabar tabako augintojai yra pirkėjų malonėj. Jie gali naudoti visokius metodus, kad privertus tabako augintojus parduoti savo tabaką kuo pigiau. Anksčiau būdavo tabaką surūšiuoja ir kainą sutaria OFCTGM Taryba.

Farmeriai po visą pietinę Ontariją nusistatę neleisti atidaryti tabako pardavimą, kol nebus surastas geresnis būdas.

Nori Pensijų Sulaukus 60 Metų

TORONTO. — Čia atsibuvo Kanados Auto Darbininkų Sąjungos konferencija, kurioje, tarp kitų dalykų, buvo plačiai apkalbėtas klausimas senatvės pensijų ir darbo sulėtinimo klausimais.

Buvo nurodinėjama, kad darbininkai turėtų gauti senatvės pensiją sulaukus 60 metų amžiaus. (Dabar kompanijos išleidžia į pensiją sulaukus 65 metų.) Nedaug darbininkų gali pasidžiaugti pensija po 65 metų, buvo nurodoma.

Konferencija taipgi diskutavo kampaniją prieš skubotumą, Skubinimo sistema žudanti darbininkus be laiko. Buvo siūloma net streikus skelbti prieš skubinimo sistemą.

Miške Paklydusio Balsas

Gediminas Galva, vienas iš veiksmų, sekačiai verkšleno Tėviškės Žiburiuose:

"Savo išgalėmis naujuose kraštuose įsikūrę ir savuoju darbu prasigyvenę pradėjome užsisklęsti. Savo kiaute tūnančiųjų šventoji priesaika ėmė dūlėti, nors jų idealizmas nėra dingęs. Jis dar rastų vietos gerose organizacijose ir taptų jėga didesniuose polėkiuose.

"Politinių išieivių idealizmas dilinamas svetimųjų įtakų. Jos stiprios masių svoriu, laužiančiu asmenybę ir sudarančiu dviejų tėvynių kompleksą.

"Ūkinis ir ypač dvasinis prisitaikymas veda į abejingumą net gyvybiniais klausimais. Vieniems šviesuoliams, net ir patrijotams, nepriklausoma Lietuva tampa didžiuoju sentimentu, o kiti neviltyje ima kliedėti apie prisitaikymą naujai tėvynei, mūsų veiklos tikslingumą gyvenamame krašte. Jaunimą jie skatina į visuomeninės veiklos dirvas gyvenamame krašte.

"Politinių išieivių vyresnioji kartą pamažu retėja. Deja, mirties nuskintojo vieton tik reikais atvejais ateina jaunuolis. Mes turime nemažą skaičių aukštuosius mokslus baigusių, tačiau jie jau kuria kitas tradicijas. Nėra abejonės, kad jaunimas yra jau gerokai paveiktas svetimųjų įtakų. Kai kuriems jau svetimi iš Lietu-

vos atsivežtieji veiklos būdai, tačiau jie dar nebando naujų sukurti.

"Naujų ir senųjų išieivių skirtingi keliai, papročiai ir veiklos būdai sudarė painiavas, kuriomis iki šio meto nepašalintos. JAV lietuvių ėjimas skirtingais keliais yra klišitūs susitarimai net gyvybiniais klausimais.

"Negalima peikti lietuvių pastangų sukurti šeimoms ūkinę atramą. Reikia betgi pastebėti, kad kaikurie jau pateko praturtėjimo srovėn, atsiribo nuo savųjų, kad neįsipareigotų aukomis.

"Ūkinės priemonės labai svarbios, tačiau vien jomis jo-

kia tauta sau laisvės neatgavo ir nei viena neapdraudė valstybės nuo žlugimo. Ir šiuo metu neužtenka vien piniginės aukos, nors ji svarbi. Mūsų didiesiems tikslams siekti būtinas veiklos visuotnumas ir planingumas, kurių nūnai pasigendame".

Taigi, blogiau negali ir būti su "vadavimo" bizniu.

Ar ne laikas būtų ir pačiam G. Galvai bent kiek rimčiau pagalvoti? Jei tokie asmenys, kaip De Gaulle, galų gale pamatė, kad seno pasaulio nebus galima sugražinti, tai ką jau bekalbėti apie tokius, kaip Gediminas Galva.

Visas "vadavimo" biznis smuko ir smunka todėl, kad jis stengiasi pūsti prieš vėją.

Separatistų Lyderis apie Francūzų Užmojus

Praėjusią savaitę Toronte, Young Men's Canadian Klubo susirinkime, kalbėjo Dr. Marcel Chaput, įkūrėjas ir lyderis Kvebeko Republikonų Partijos. Jo kalba buvo labai aiškus Kvebeko francūzų separatistų nusistatymo perstatymas.

Jis perspėjo, kad gali susidaryti karalienei pavojus, jeigu ji lankysis Kvebeke ateinančių rudenį. "Nekurie mano žmonės", sakė jis, "pasirengę parodyti jai — ir brutaliai — kad ji nebeįgyvendinama Francūzų Kanadoje".

Francūzų Kanada, sakė jis, jos vizitą gali paskaityti pro-

vokacija.

"Ji neatvyks į Kvebeką šiais metais ar kitais metais", parbrėžė jis.

Jis sakė, kad apiplėšimas ginklų sandėlių Kvebeko provincijoje nebūtų buvęs galimas, jeigu francūziškai kalbantieji kanadiečiai Kanados armijoje nebūtų savo mintyse separatistai. Separatistams pritarią 50 procentų francūzų kareivių.

Jo manymu, angliškai kalbančioji Kanada negalinti nieko padaryti, kad pastojus kelią sudarymui francūzų tautos šiaurės Amerikoje.

Taikydamas susirinkusiems, jis pareiškė:

"Aš kaip ir apgalestauju, kad sutikau priimti jūsų pakvietimą, kadangi aš tikiuosi nekuriuos — o gal net visus jus užgauti. Aš čia ne tam, kad papasakoti jums gražius dalykus — dalykus, kuriuos jūs norėtumėt girdėti — apie Kanados konfederacijos amžinybę".

Francūzų Kanada, sakė jis, yra užkariauta tauta, norinti laisvės, o ne pakeitimų Konfederacijoj.

"Mes nutarėm nuversti svetimą dominaciją ir atsiekti nepriklausomybę".

Francūziškai ir angliškai

kalbą kanadiečiai nekalba vieną kalbą, sakė jis, ir pridėjo: "Aš nežaidžiu žodžiais".

Per praėjusius 20 metų, tęsė jis, 50 buvusių kolonijų išsiluosavo iš savo viešpačių jungo.

"Jos atsiekė nepriklausomybės ne todėl, kad jų motinų šalių sostinės būtų atlinkiusi šventa dvasia. Jos atsiekė nepriklausomybę todėl, kad jos norėjo ir turėjo pasiryžimą".

Jeigu angliškai kalbantieji kanadiečiai suprastų, kaip jaučia Kanados francūzai, sakė jis, sudarymas atskiros valstybės būtų daug lengviau, ir "rasi nebūtų toks kruvinas".

"Jūs sakote, kad jums patinka tokia Kanada, kokią yra", tęsė jis. "Aš sakau, jeigu aš būčiau jūsų pusėj, tai ir man patiktų tokia, kokią yra".

Angliškai kalbantieji kanadiečiai sako, kad nėra ko rūpintis, sakė jis. Jie turį gerą armiją ir karališką policiją.

"Aš nemanau, kad mes turime gerą armiją, jeigu 15-18 metų amžiaus vaikėzai gali ateiti į kareivines ir pasiimti užtektingai ginklų ir amunicijos pradėti revoliuciją".

Karališkoji komisija, kuriai pavesta studijuoti dviejų kalbų ir dviejų kultūrų vystymo klausimą, gal kai ką užglostysianti, bet daug gera nepadarysianti.

"Kas man galvoj, kaip Kanados francūzui, jei nekurie žmonės Vancouveryje, Winnipege ar Toronte kalba keletu žodžių daugiau francūziškai?"

Tas neatstovauja tautinio gyvenimo ir nesuteikia mums daugiau progų tvarkyti savo reikalus".

Premjeras Lesage nejučiomis išreiškė separatistų obalsį pasakydamas "šeimininkai mūsų pačių namuose".

Jis sutiko, kad separatistai nesudaro didžiosios Francūzų Kanadoje. Bet "visos revoliucijos yra mažumos žmonių akcijos".

Belgų Kongui trukę daug metų išsilaisvinti. "Bet mes turime daugiau priemonių", pridėjo jis.

Naujos Demokratinės Partijos lyderis Douglas aną dieną Ottawoje pareiškė, kad išvogti ginklai gali būti panaudoti civiliniam sukilimui pradėti.

BIRMINGHAM. — Jefferson apskrities balsuotojų registravimo tarybos pirmininkas M. L. Bearden skundžiasi, kad gub. George C. Wallace nori jį pašalinti iš tarybos pirmininko vietos dėl to, kad jis registruoja negrus balsuotojus.

Tarybos pirmininkas Bearden skundą įteikė praeitą savaitę teisingumo departamentui distrikto advokatams.

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.
Toronto

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tūk iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Pearsono vos atsilaikė Ją išgelbėjo riai ir du nau savę už vald klausimas bus.

Konservat bakeris pasi tikėjimą vy kad ji nep mokesčių an medžiagų ir nių.

Nauji dem mokratai), b džia, aiškinc je matyti v tā ir turėti Ypač tokiu

Bet vyria nuversta, ti trys socialk ji demokrat nešimą nepa lai sudarė 1. cija 120. Ati pridėk juos sidarys 125 naudai.

Inkvestas šun, kad g vienos merg gan) operi diskusavo 2i gulint ant o darytais vic Ginchas p nio, kad Dr raciją ir išė užsiuvo vid mi visų žiri lės vėliau merginos m Po mirtie rius, buvo l mirė nuo p iššaukė gan

"Liaudi išleidžiamų

Dienraš Tris ka Du kar Savaitr DVISA Mėnesi LAS IR GY Laikraš Priimar kame persiu nadiškais pa Taipgi virš vardint tines.

Pusmeti "Sporto" — ir Menas" — \$1. \$2.00.

Prenum ir turi būti metais, kad

Užsaky

Liaudies B

Iš Kanados Gyvenimo

Pearsono liberalų valdžia vos atsilaikė praėjusią savaitę. Ją išgelbėjo trys socialkreditoriai ir du nauji demokratai, balsavę už valdžią. Tiesa, ir pats klausimas nebuvo toks svarbus.

Konservatų lyderis Diefenbakeris pasiūlė išnešti nepasitikimą vyriausybei už tai, kad ji nepanaikino specialių mokesčių ant nekurių statybos medžiagų ir gamybos priemonių.

Nauji demokratai (socialdemokratai), balsavusieji už valdžią, aiškino, kad jie nenorėjo matyti vyriausybę nuverstą ir turėti naujus rinkimus. Ypač tokiu klausimu.

Bet vyriausybė galėjo būti nuversta, tik reikėjo, kad tie trys socialkreditoriai ir du nauji demokratai balsuotų už išnešimą nepasitikėjimo. Liberalai sudarė 128 balsus, o opozicija 120. Atimk 5 iš liberalų ir pridėk juos prie opozicijos, susidarys 125 ir 123 opozicijos naudai.

Inkvestas Torontė išklė viršūn, kad gydytojai nesutarė vienos merginos (Patricia Morgan) operacijos klausimu ir diskutavo 20 minučių merginai gulint ant operacijos stalo atidarytais viduriais.

Ginčas pasiekė tokio laipsnio, kad Dr. Brown metė operaciją ir išėjo, o kiti skubotai užsiuvo vidurius, net neišimdami visų žirklių. Paliktos žirklys vėliau buvo priežastimi merginos mirties.

Po mirties, skrodimą padarius, buvo konstatuota, kad ji mirė nuo paliktų žirklių (jos išsukė gangreną). Vėžio atsi-

kartojimo nebuvo. Ir šis faktas buvo nutylėtas, neraportuota reikiamiems autoritams.

Kvebeko provincijos Civilinės Tarnybos Komisija turės specialų apklausinėjimą ryšium su provincinių oficialų veikla. Jie kaltinami praturtėjus iš rojalčių.

Devyniolika asmenų kokių tai būdu susižerę rojalčėmis \$1-500,000.

Crosby Lewis, Lewis, Keefer and Penfield Ltd. (Montreal) prezidentas, sako, kad Kanados taip vadinamas "antidumpingo" įstatymas labai daug kenkia Kanados eksportui į komunistines šalis.

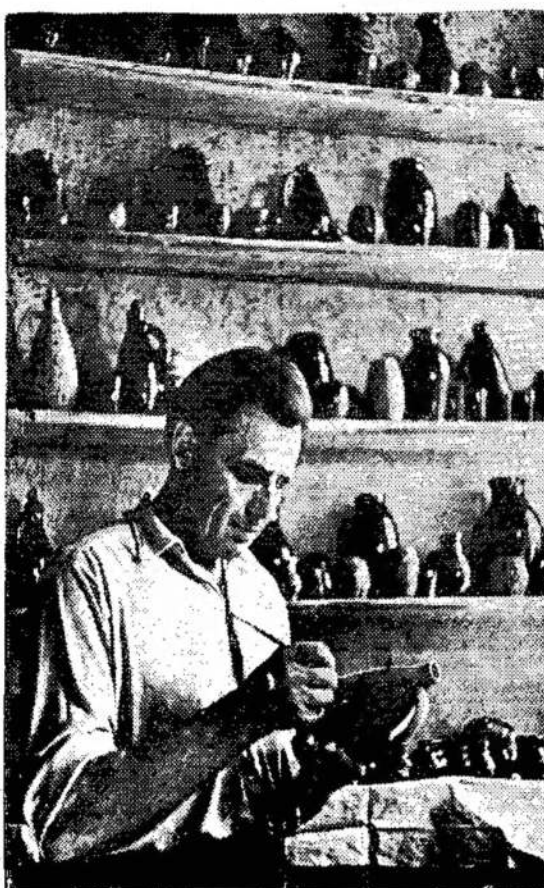
Jis sako, kad Kanada, jeigu nori plėsti prekybą komunistinėse šalyse, turi subalansuoti savo prekybą su tomis šalimis, kitaip nieko neišeis. Kanada turinti atidaryti vartus komunistinių šalių prekėms, jeigu ji nori parduoti tenai savo prekes.

Įdomų dalyką išklė Donald Shaver, Shaver Poultry Breeding Farms of Galt prezidentas. Jis sako, kad devyni iš 10 sėkmingų eksporterių yra svetur gime.

Girdi, svetur gimę neturi reikalo gauti leidimą iš savo žmonių išvykimui. biznio reikalais.

Daugelis biznio ekzekutivų nenorį turėti patyrusių eksporto žmones, kadangi jie nori turėti pasiteisinimą metinėms išvykoms į Rio ar Riviera.

Kanadietis

Virš 30 savo gyvenimo metų Pasvalio gyventojas Jukūbas Narušaitis pašventė liaudies menai. Nuotraukoje jis matomas prie savo kūrinių.

Iš Sūninės Pirmos Kuopos Susirinkimo

TORONTO. — Trečias šių metų mūsų kuopos susirinkimas buvo gana skaitlingas. Nors jame buvo diskusuojami visi bėgamieji - gyvybiniai kuopos bei Draugijos reikalai, tačiau dėka patyrusių valdybų, susirinkimas prarastas nepastipstai greitai.

Iš reporto ir diskusijų apie ligonius, sužinome, kad turime vieną naują, sunkiai sergantį ligonį, tai drg. Ig. Ruką. Jis raudasi General ligoninėje. Spėjama, kad jam teks pergyventi operaciją ant skilvio. Taipgi teko sužinoti, kad mūsų kuopos protokolų raštininko sūnus — T. Rimdžius raudasi taipgi ligoninėje (General).

Iš senų ligonių tebėra nepasveikę šie draugai ir draugės: J. Goberis, J. Daujotas, P. Ukėlienė, G. Karolienė ir J. Kriauciūnas. Nuo savęs linkiu visiems greitai pasveikti.

Diskusijose apie vajuos reikalus drg. J. Indriūnas pakėlė klausimą, kad tur būt todėl yra sunku gauti naujų narių, kad mūsų duoklės per žemos ir permažai gauname susirgę. Bet kuopos pirmininkas, drg. V. Ramanauskas trumpai, bet labai vaizdžiai ir įtikinančiai ir labai teisingai apibūdino prie draugijos priklausymo reikšmę, pabrėždamas, kad visi priklausanči prie Draugijos jaučiamės kaip vienos šeimos nariai ir nelaimėje vieni kitiems daug padedam ne vien materialiai, bet ir moraliai. Pirmininkas už pavyzdį perstatė Moterų Klubą, kuris jau daug metų gyvuoja. Jo narės irgi moka nors ir mažas duokles, bet jos materialės naudos neturi. Tačiau jos atlieka didelius darbus, kaip tautinėje, taip ir tarptautinėje dirvoje. Jos gali savo darbais tikrai pasididžiuoti.

Negalima praleisti ir to fak-

to: mirus draugijos nariui P. Dargužiui, kokį gražų ir nuostabių paskutinį patarnavimą jam suteikė Windsor kuopa! Ar gali žmogus, nepriklausantis prie Draugijos, to tikėtis? Ne, niekuomet. Todėl kiekvienam verta prie jos priklausyti.

Visus ligonius lankyti, be abejo, yra visų pareiga. Beje, V. Matonis atkreipė ypatingą atydą į drg. Kriauciūną — tai jau senelis, apie 80 m. amžiaus, negalintis vaikščioti. Mylintis pasikalbėti. Lankytojams patariama nelaukti atidarymo durų, bet tiesiai eiti į kambarį — jo adresas 547 Victoria Park Ave., Scarborough.

Buvo priimti ačiūkaimai: dalyvauti tarptautiniame moterų dienos paminėjime, kuris įvyks suomių salėje, kovo 8 d. Kuopos nariai užkviesti dalyvauti KLLD Toronto kuopos vyrų ruošiamame baliuje.

Kp. Koresp. F. G.

Je! Kam Įdomu

Trys metai ar daugiau atgal buvau parašęs į Liaudies Balsą, kad tais metais Toronte mirė 9 lietuviai. Tėviškės Žiburiai parašė, kad mes greitai išmirsime. Kitoj korespondencijoj priminiau Tėviškės Žiburiams, kad nesidžiaugtų senesnės emigracijos lietuvių mirimu. Ta pati giltinė išskins ir po antrojo karo atvykusius.

Užėjo mintis surinkti davinius mirimų "naujųjų" tarpe. Tikėsit ar ne, per 9 mėnesius jų mirė net 29 žmonės. Pralenkė senosios emigracijos mirimus.

Koresp.

MADRID. — Jungtinės Vals-tijos Codize, Ispanijoje, įsitaisė atominių submarinų bazė.

Alkoholiniai ir Religiniai Klidėjimai

Alkoholikai, kurie nuolat vartoja alkoholinius gėrimus, dažnai suseraga įvairiomis proto pamišimo ligomis: baltąja šiltine, alkoholine haliucinoze, Korsakovo psichoze, alkoholiniu pavyduliavimo klidiesiu ir kt.

Tokie ligoniai girdi nesamus balsus, regį nebūtus reginius, vaiduoklius, jiems pasireiškia įvairūs klidėjimai, proto sutrikimai, neramumas, sąmonės aptemimas, įvairios baimės, desperacijos, nusiminimas.

Sergantieji baltąja šiltine aiškiai regį įvairias baidykles, puolančius žvėris, gyvates, giltines su dalgiu, velnius, plėšikus su peiliais. Girdi baisiausius grasinimus. Išsigandęs ligonis šoka pro langą, norėdamas gėlėtis nuo baisumo.

Pasitaiko ir religinis proto pamišimas, kada ligonis pasiskelbia dievo pasiuntiniu arba sūnumi, šventuoju, pranašu.

Ligonis pajunta turįs "regėjimo galią" — regį dievą, antgamtinius pasaulius, girdi dievo žodžius. Ligonis junta dievybę savo sieloje, priima apreiškimus iš antgamtinių pasaulių. Ligonis teigia, kad jie gali daryti stebuklus, gydyti nepagydomas ligas, net žmogų prikelti iš numirusių.

Religinis proto pamišimas neretai pasireiškia įvairių psichinių susirgimų atsitikimais (šizofrenikams, ciklofrenikams, presenilinių bei senilinių psichozių atvejais, sunkiems psichopatams ir kt.).

Neretai pakrinka fanatiškai tikinčiųjų, sektantų psichika nuo ilgų pasninkavimų, azartiškų maldų, kūno marinimo, karšto tikėjimo religinėmis dogmomis, nuo įnirtingų meditacijų.

Doc. N. Indrašius

Lai Skaičiai Kalba

Lietuvoje pirm įvedimo socializmo buvo 4 vaikų darželiai, o 1961 metais buvo jau 309.

Prie buržuazinės valdžios buvo 9,000 mokytojų, o dabar jų yra virš 30,000.

Prie Smetonos tikrai 1,000 baigdavo aukštesnes mokyklas ir tikrai 200 universitetus. Dabar vien universitetuose yra 34,000 studentų.

Industrija išaugo 13 kartų. Elektros jėga 17 kartų. Elektrinių motorų gamyba pasiekė 1,000,000 motorų per metus.

Estijoje prie buržuazinės pagamindavo 23 milijonus jardų audeklo, o dabar pagamina 125 milijonus jardų. Cemento pagamindavo 71,000 tonų, o dabar pagamina 560,000 tonų. Apsivimo pagamindavo 600,000 porų, o dabar pagamina 5,000,000 porų.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA" Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS" Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS" Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS" DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS" Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu: Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

REIKIA BŪTI DEKINGIEMS

Rojalistai teiraujasi, ar Marcel Chaput, Kvebeko francūzų separatistų lyderis, nenusikalto prieš įstatymus, pareikšdamas, kad gali būti pavojus karalienei, jeigu ji lankysis Kvebeke ateinančių rudenį. Tai labai keistas atsinešimas.

Lai jis bus nedraugiškas karalienei, bet jo įspėjimas negali būti nusikaltimas. O jeigu iš tikrųjų toks pavojus yra? Ir kam gi nežinoma, kad francūzų tarpe yra nusistatymas prieš karalienę? Kas manė, kad Kennedžiui gali būti toks pavojus?

Autoritetai turėtų būti dėkingi jam už įspėjimą. Jeigu jie nori tikrai vykdyti užkvieta, tai jų pareiga žiūrėti, kad pasikėsinimas neįvyktų. O jei jie nedarys tinkamų planų jos apsaugai, tai jie daugiau nusikals, negu Chaput, jeigu kas nemalonius atsitiks. Tik kvailiai gali užsimerkti ir nematyti, kas dedasi Kvebeko provincijoje.

KOMEDIJA DALLAS MIESTE

Ryšium su Jack Ruby teismu Dallas mieste vyksta tikra komedija. Vieni juokus krečia gindami Oswaldą žudiką, o kiti ruošdamiesi jį teisti. Gynėjai nori būtinai padaryti Rubį pamišusiu. Jie nenori prileisti prie prisiekusių teisėjų asmenų, kurie matė ant televizijos Rubį šaunant Oswaldą. Valstybės prokuroras nenori priimti teisėjais tuos, kurie dėl vienu ar kitu priežasčių nesutiktų išnešti mirties sprendimą.

Tikrumoje, visai nesvarbu, ar Ruby bus nuteistas mirtin ar kalėjiman. Gal būtų geriausia padėti jį kalėjimui. Su laiku gal jis apsigalvotų ir šį tą pasakytų apie Kennedžio nužudymą, jeigu jis ką daugiau žino. Kas liečia jo atliktą žmogžudystę, nėra niekam abejonių. Televizijoje žmonės matė, kaip jis nušovė Oswaldą. Ar jis tai padarė sąmoningai, ar ne, vargu kas gali įrodyti. Dabar jis yra sveikas protiniai. Ar jo protas buvo tuo momentu pakrikęs, niekas negali įrodyti. Net ne to piršto panaudojimas nuspaudimui mygtuko negali būti galutinas įrodymas. Tokį darbą atlikdamas ir sveiku protu gali nervuotis.

IEŠKO IŠEITIES

Jungtinių Valstijų reporteris pranešė, kad JAV militaristai Pietiniame Vietname nutarė atsikreipti į civilinius amerikiečius Pietiniame Vietname dėl patarimo, kaip būtų geriau kovoti prieš partizanus. Reikia tikėtis, kad civiliniai turės daugiau išminties ir duos gerų patarimų — pasitraukti iš tenai visai.

Kai kas spėja, kad tuomi ieškoma išeities, pasiteisinimo, jeigu būtų prieita išvados, jog vienintelis amerikiečiams išėjimas, tai pasitraukti iš tenai, kol dar neįsivėlė per giliai. Vienaip ar kitaip, jie tenai negalės išgelbėti reakcines kapitalistų klikos. Neverta dėl jos galvas guldyti.

JAM REIKTŲ PAČIAM PAGALVOTI

J. Kardelis rašo Nepriklausomaj Lietuvoj:

"...jau daugelio pavardes matome išplautųjų smegenų eilėse. Smegenų plovimo procesas taip gudriai ir tokiu intensyvumu vykdomas, kad to nemato nei tie išplautasmegeniai, kurių tarpe jau matome eilę dipukų... Tai apgailėtinausias šių metų reiškinys".

Smegenis išplauti gali tik smegenų savininkas. Ir tik tie jas gali išplauti, kurie atviromis akimis žiūri į gyvenimą. Anksčiau ar vėliau, jie pamato tikrovę, pamato tiesą.

J. Kardelis gerai padarytų praplaudamas savo smegenis. Jis labai toli atsilieka. Tiesa, gal jau per vėlu jam tai padaryti, bet žmonės sako, kad niekad nevėlu, tik reikia turėti norą.

Kas nenori praplauti savo smegenėles, leidžia joms rūdyti, tas didžiausią žalą daro sau ir savo draugams, kurie linkę klausyti jo.

Stipresnės Dvasios Reikia...

J. Subatavičius

Legendos skelbia, kaip senovėj Gyvenę atsiskyrečiai miškuos, Kaip maistui šaknelės jie rovē, Kaip nakčiai gulę lapų pataluos Ir jautęsi geismų valdovai.

Esą, jų didžiadvasių būta, Jie tramdydavę žvėris laukinius; Iš tako traukęsi jiems liūtai, Išvydę veriančių akių žvilgsnius, — Negrėsęs jiems pavojus žūti.

Bet daug stipresnės dvasios reikia Akiplėšas sudrausti jžūlius, Apgint nuo jų senutę, vaiką, Sušert gobšuoliui per nagus smilius, Čiupt ranką, kuri peilį laiko;

Per minią eit majestotingai Valingu, spyruokliuojančiu žingsniu; Kas mirksnis jautis tarsi ringe, Ramiam išlikti sukury žmonių, Jiems būti Atlasu petingū.

Pranas Gutauskas

Paminėjo Gimtadienį

TORONTO. — Buvęs winnipegietis ir dabar jau virš dvidešimties metų torontietis, plačiai žinomas pažangių organizacijų veikėjas ir darbininkiškos spaudos budavotojas Pranas Gutauskas, praeitą sekmadienį vakare, išvakarėse savo gimtadienio, kovo 2 d., pripuolamai būryje savo artimųjų draugų paminėjo savo septyniadesimtajį gimtadienį.

Pranas Gutauskas savo ligšiolinį gyvenimą gražiai papuošęs su visuomenine veikla ir dideliu pasiūkaujimu dėl darbininkų klasės reikalų gynimo. Jis kilnų gyvenimo kelią nuėjo gyvendamas Winnipege; atvykęs į Torontą čia irgi visą laiką garbingai laikėsi pažangiųjų organizacijų ir spaudos išlaidų kyme pirmose eilėse. Kelis metus energingai dirbo Liaudies Balso administratoriaus pareigose, vėliau L.L.D. Kanados Veikiančiame Komiteje ir dabar jį sutiksi įvairiuose komitetų posėdžiuose kaip vadovautoją ar parengimuose, kaip talkininką.

Jis minėdamas savo garbingą gimtadienį nelinkęs sulėtinti savo veiklą. Vienam draugui pareiškus, kad jau niekiek mums liko gyventi, Pranas atkirto: "Mes jauskimės kad dar tik pradėdami gyventi".

Atžymėdamas savo gimtadienį, prisiminė ir Liaudies Balso išlaidymo reikalą. Tam reikalui Pranas išėmęs dešimkę iš pinigines padėjo ant stalo ir sako: "Čia dėl Liaudies Balso nuo buvusio winnipegiečio". Kiti ten dalyvavusieji šeši draugai papildė jo auką, paaukodami po \$2.00.

Maloniai praleidę porą valandų su Pranu ir palinkėję Pranui laimingos, visuomeniškai brandžios ir džiaugsmingos gyvenimo kelionės iki šimtamečio jo gimtadienio, išsiskirstė ir namus.

Kostas

Vakarų Vokietijos valdžia atmetė Rytų Vokietijos valdžios pasiūlymą, kad Vokietinio Berlyno gyventojams būtų išduodami leidimai atklyti gimines Rytų Berlyne per velykas.

Hitlerio Nebėra, Bet Hitlerizmas Kelia Galvą

Canadian Tribune, angliškas darbininkiškas savaitraštis Kanadoje, patalpino National White Americans Party (Nationalės Baltųjų Amerikiečių Partijos) laišką, platinamo Kanadoje tūlo pulk. J. P. Fry iš Scarborough, Ont. Laiškas spausdintas Atlantoj, Georgia valstijoje, JAV.

Štai tas laiškas, kurį skaitant šurpas ima:

Brangus Pone/Ponia:

Vienas mūsų draugas informavo mus, kad jūs esate tvirtas tikėtojas į segregaciją ir atsidavęs žydiško komunizmo oponentas.

Kad išvengus atidėliojimo, mes įdedame Nacionalės Baltųjų Amerikiečių Partijos narystės kortą. Jums tereikia tikrai pasirašyti ją ir jūs jau būsite oficialus narys. Tuomet, parašykite keletą žodžių informuodami mus apie savo nutarimą, o mūsų organizatoriaus aplankys jus ir išaiškins mūsų aktyvumą čia, Toronte.

Jūs galite pamanyti, kad tokia procedūra yra per drąsi ar pasikėsinimas į jūsų privatumą, bet, m. no drauge, šioj kovojo prieš tarptautinį žydišką komunizmą svarbi kiekviena minutė. Taigi, kad išvengus eikvojimo laik, mes siunčiame tūkstančius kortų ir lapelių, kad atsiekus masinės narystės. Pasirašymas kortos neįpareigoja jūsų niekame, nors jūs būsite prašomas balsuoti už antižydiškus kandidatus, boikotuoti žydų prekes, ir t.t.

Nėra narių mokesčių ar įnašų.

Jūs galite galvoti, kodėl jūs prašomi stoti į amerikietišką organizaciją. NBAP yra partija baltųjų ir todėl nežiūri rubežų. Mes tikime į arijonų rasės viršenybę, įrodytą jų didele kultūra ir civilizacija. Negrų rasės niekad neišvystė civilizacijos, nieko neišrado, neparašė

gerų simfonijų ir nesudarė alfabeto. Jie yra daug žemesni už baltuosius. Mes tikime į pasiuntimą visų negrų atgal į Afriką, iš kur jie atsirado.

Žydų klausimu, mūsų linija yra daug griežtesnė. Mes reikalaujame, kad būtų areštuoti visi žydai, įvertinti komunistinius ar zionistinius suokalbius, viešai teisiama ir nužudomi. Visi kiti žydai būtų tuojaus sterilizuoti (padaryti nevaisingais) taip, kad jie negalėtų veisti daugiau žydų. Tas svarbu, kadangi žydai yra kriminalistai kaip rasė, kuri aktyviai veikė antikrikščioniškuose suokalbiuose per visą savo istoriją.

Mes einame prie pergales. Mes turime pozityvią, aktyvią programą. Tiesa yra mūsų pusėj. Bet kad laimėjus, mums reikia jūsų pagalbos. Padėkit mums išplatinti vieną milijoną antižydiškų lapelių 1964 metais. Duokit mums žinoti nieko nelaukiant, kad mes galėtume pradėti išdirbti savo planus dėl ateinančių rinkimų.

Jūsų už Baltą Pasaulį,

Pulk. J. P. Fry,

Nacionalis organizatorius (Kanada)

Štai jums tikras nacizmas Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Nacizmas, kuris Europoje žudė žydus ir kitus stovyklose, apkrėsdami ligomis, žudydami dujomis ir t. t.

Kai kas pasakys, kad tai pusgalvių darbas. Taip kalbėjo Vokietijoj apie Hitlerį ir jo sėbrus.

Aktorius Marlon Brando pareiškė, jog pasirašydamas sutartį su jūdžių kompanijomis reikalauja, kad sutartyje būtų įrašyta, jog tie filmai, kuriuose jis dalyvaus, nebūtų rodomi segreguotuose kino teatruose.

Pa

Nesuta
vis didė
Kipro sal
— taršo
santykius
tu.

Ko ger
pe ir susi
Turkija I
Tenka
išvengta.
tarpusav

Vietna
reiškiasi

Ameril
rėtų ten
šies karą
nį Vietna
zanai ga
negauna
pritarimo

Paklus
Vietnami
nija. J
amerikie

Italijos
ri būti
čiams, p
simas, k
nistrų k

Ten yr
O Fra
riai vėl
ka. Fre
neutralu
Taip t
tikimas
se ne mu

Galim
cionieria
seka jier
ko, kai i
siūloma
būvio po

Jeigu
duotysi
litika, k
niai ka
šiandien
kiems
vietos. J
Ij. Eitų i

O dab
tarp Ry
kyba, l
mas.

Ir pe
daug len
tūrinį de
Mator
mas pra
tikos ge

Iškilu
ralienės
vis tik
kai ką k
Atsira
kurie, sr
ima na
Kanada

Nors
balsai, l
riau nun
pasiskel
Reikia
konstrul

Pastabos

Nesutarimai Vakarų fronte vis didėja. Prekyba su Kuba, Kipro sala, Pietinis Vietnamas — taršo NATO sąjungininkų santykius, pykina vieną su kitu.

Ko gero jie gali dar savo tarpe ir susirauti, kaip Graikija su Turkija Kipro klausimu.

Tenka manyti, kad karo bus išvengta. Tačiau susipykimas, tarpusavė netaika pasilik.

Vietnamo klausimu, taipgi reiškiasi didelis nesutarimas.

Amerikos reacionieriai norėtų tenai mestis į pilnos rūšies karą, veržtis net į Šiaurinę Vietnamą, iš kur esą partizanai gauna paramos, tačiau negauna iš savo sąjungininkų pritarimo.

Paklusniausia amerikiečiams Vietnamo klausime yra Britanija. Ji sutinka remti visus amerikiečių žygius tenai.

Italijos premjeras taipgi nori būti nuolankus amerikiečiams, pritari tiems. Bet klausimas, ką pasakyti Italijos ministrų kabinetą, parlamentą, Ten yra koalicinė valdžia.

O Francija ir kiti NATO nariai vėl į skirtingas puses suka. Francija siūlo Vietnamui neutralumą, kiti reikalauja tartis.

Taip tai nesutarimai ir nesutikimas sąjūjų tarpe Vakaruose ne mažėja, o vis didėja.

Galima pasakyti, kad reacionieriams nebesiseka. O nesiseka jiems labiausiai nuo to laiko, kai iškilo Tarybų Sąjungos siūloma taikos ir taikus sambūvio politika.

Jeigu Tarybų Sąjunga vaduotųsi karine, o ne taikos politika, kaip nekuri kraštutiniai kairieji reikalauja, tai šiandien Vakarų fronte jokiems nesutikimams nebūtų vietos. Jie visi būtų atidėti į šalį. Eitų iš vieno.

O dabar, vietoj šaltojo karo, tarp Rytų ir Vakarų kyla prekyba, kultūrinis santykiavimas.

Ir pažangiam judėjimui daug lengviau vystyti savo kultūrinį darbą.

Matome, jau dabar gyvenimas pradeda rodyti taikos politikos gerus rezultatus.

Iškilusios diskusijos dėl karalienės atsilankymo į Kanadą, vis tik dėl to, savyje iškeliai kai ką konstruktyvaus.

Atsiranda visuomenininkų, kurie smerkdami seperatistus, ima nagrinėti, ar reikalinga Kanadai karalienė.

Nors nedrąsiai, bet kyla judėjimas už Kanados būtų geriau numesti Dominijos vardą, pasiskelbti respublika.

Reikia pripažinti, jog tai konstruktyvios mintys.

Ispanų šokį iš R. Glazunovo, tai R. Baranauskaitė ir R. Minbaletto Raimonda atlieka solis-deris.

Ką Kiti Rašo

Reikia atsikratyti senų samprotavimų

Sen. Claiborne Pell, ilgai buvęs valstybės departamento užsienio reikalų tarnyboje, penkis kartus buvęs Vokietijoje, įspėja, kad ir prezidentas Kenedis ir prezidentas Johnsonas "asmeniniai ir neatskiriamai susiję mus su Berlynu".

Pati JAV šalis "įpainiota į pavojingus spąstus" pažadais vakarinei Vokietijai laikyti Berlyną savu miestu, kuomet bet kiek realiai pažvelgus tatau neįmanoma.

Konservatyviame žurnale "Saturday Evening Post", šis senatorius nurodo, kad JAV, taip ir Britanija ir Prancūzija neturi teisėto užtikrinimo "laisvam keliui" per rytinę Vokietijos teritoriją į Berlyną. Jis sako:

"Mūsų buvimas Berlyne ir mūsų tvirtinimas prie jo parmentas teorija, kad Berlynas kada nors bus sostinė apvienytos Vokietijos. Bet mūsų pareiktas siekis apvienyti Vokietiją neturi bet kokios progos esamos sąlygose įgyvendinimui..."

Rytinė Vokietija nesivienys Vakarų sąlygomis, o Vakarai nenori neutralios Vokietijos. — Vilnis

Ar tai ne tragedija?

Aną dieną "Vienybėje" Prane Lapėnienė paskelbė kai kurias mintis.

Aš labai abejoju, kad vardo pakeitimas daug ką Kanadai duotų.

Tenka prisiminti tuos muzikantus, kurie sėdynės mainė, kad geriau zurgojus.

Taip ir čia. Respublikos vardas daug ką neduos, jei valdytojais liks tie patys.

Tačiau, kaip nesakysime, jei judėjimas už Kanados respublikos steigimą pasireikštų, tai jis kanadiečių tarpe rastų nemažą pritarimą.

Z. Janauskas

rias poeto Fausto Kiršos jai rašytų laiškų ištraukas. Baisu net skaityti tai, kas seka žemiau:

"... Aš pabėgau... su vasarinu paltu ir lazdele. Taip išgyvenau dvi žiemos. Pulkinkai, valdininkai išbėgo su kasomis, su maišais paltų ir futrų. Iš mano pažįstamų nei vienas man nepasiūlė šiltesnio apdaro. Žmogaus savymeilė neaprežta... Čia vyksta visokios spekuliacijos. Pinigų išmisliončiai pasidaro, visko susikombinuoja".

F. Kirša mirė skurde.

Ar tai ne tragedija?

Poetas tur būt pamiršo priminti vieną "ismulkmeną": atvyko čion ir tokių, kurie atsivežė laikrodėlių, žiedų, visokių brangenybių, — net, sakoma, ir auksinių dantų, išplėstų iš burnų tų, kuriuos patys nužudė.

Ir jie čia sau ramiai gyvena!

— R. Mizara

"Matka boska..."

Vienoje šalies sostinės, Vašingtono, bažnyčioje lietuviai klerikalai išsiderėjo kamputį ir ten pakabins šiluvėškės Marijos "cudaują abrozą".

Jau seniai tęsiasi diskusijos visoje Lietuvos prieš spaudoje: Kodėl vyskupas Brizgys parinko šiluvėškės Marijos "abrozą", o ne Vilniaus Aušros Vartų?

Ir ginčijasi pradedant menševikais ir baigiant voldemarininkais.

O man — nei šilta, nei šalta. Šiluvę ne tik rašytoja Zemaitė vadindavo "šidlava", o ir visi žemaičiai.

Gi kas liečia Aušros Vartų "cudaują abrozą", lenkai jį vadina "Matka Boska Astrabramska".

Pagaliaus, lenkai (Čikagoje) žada atsiimti "Astrabramskają Matką Boską". Nebe reikalo juk Vaidyly Mykolas su jais veda "viečną vainą".

— L. Jonikas

Ateistai šiandien

Niujorkietis Frederickas Noldė, Pasaulinės bažnyčių tarybos tarptautinių reikalų vedėjas, bažnyčių tarybai siūlo priimti tarimą ateistų klausimu.

Neldė aiškina, kad ateistai (bedieviai) turį lygią teisę būti ateistais, kaip religiniai žmonės turį teisę būti religiniais. Tarp vieny ir kitų turėtų gyvuoti koegzistencija — taikus sugyvenimas.

Tai nauja vienos religinės sektos vadovo mintis. Ateistus jis stato lygiom su tikinčiais.

Šimtmečiais ateistai buvo niekinami, persekiojami. Kiek jų išudyta! Daugiausia žiaurumu pasižymėjo Romos katalikų dvasiškija. Dar ir dabar katalikiškose šalyse ateistams civilinės teisės varžomos.

Bet šiandien ateistas, ypač socialinėse šalyse, toks didelis, kad joki religiniai fanatikai jo nebegali sulaukyti.

— J. Gasiūnas

Taip daro progreso priešai

Dr. Martin Broszat istorikas nacių kriminalistų byloj, Limburge, liudijo, kad Hitlerio skiepinama "nordikų" viršenybė pirmiausia buvo taikoma prieš komunistus, paskiau naudota prieš visus nacių priešus, neišskiriant ir vokiečių.

Ta žalinga politika atėmė gyvastis vien žydų 6,000,000. O kiek kitų tautybių?

Prie kitų pamokų, reikia įsiamoninti ir ta, kad visur ir visi reacioninkai pirmiausia puola komunistus, paskiau tai plečia iki apima visus jiems priešingus žmones.

Taip buvo Vokietijoje. Taip yra Prancūzijoje, JAV ir kitose šalyse.

Kraštutiniai reacioninkai, ypač fašistai yra visos žmonių priešai.

Hitlerizmas Europai baisiai brangiai atsiėjo.

— V. Andriulis

Pavojingas žaidimas

JAV valstybės sekretorius Dean Rusk perspėjo šiaurinio Vietnamo vadus. Girdi, jie žaidžia pavojingą žaidimą. Bendrai, komunistai žaidžia pavojingą žaidimą.

Iš ko gi tas "pavojingas žaidimas" paėina? Dealui Ruskui pavojus vaizduojasi tame, kad Azijos kairieji, komunistai, neutralieji ir kitoki, nesuderina savo pažiūrų ir veiksmų su JAV imperialistų pažiūromis. Jie nenori ir tiek pasiduoti JAV diktatui, kuris nori išlaikyti tenai reacionius režimus.

Tikrumoje, tai reiktų perspėti amerikiečius ir kitus, kurie kišasi į Azijos žmonių reikalus. Azijos žmonės turi savo bėdas. Jie riša jas, kaip išmano. Jie ten gyvena, jų ir reikalas.

Jungtinės Valstijos turėjo savo bėdų ir dabar turi. Ką jos pasakytų, kad, pavyzdžiui, Ki-

ŠYPSENOS

Užsitarnavo atlyginimą

Tamošius buvo tvirtai nsiistatęs neužsukti į jo dažnai lankomą saliuoną eidamas namo iš darbo. Ir ištesėjo. Bet kai jau buvo nuėjęs du blokus, sustojo ir pradėjo svyruoti.

"Puikiai išsilaukė, brolyti", tarė jis sau. "Einam atgal, aš tave užfundysiu už tai".

Didelis sutaupymas

"Labai apgailėstauju", tarė kaimynas mažam krautivininkui, kurio krautuvėj įvyko gaisras. "Nuostoliai tur būt labai dideli?"

"Nemaži, bet galėjo būti dar didesni", atsakė parduotuvės savininkas. "Prieš savaitę visas prekes nuvertinau 25 procentais dėl išpardavimo".

Lokalinis šaukimas

Torontietis, lankydamasis Winnipege, pranešė per telefoną žmonai, kad kelionė pavyko. Rodės viskas gerai, bet jis balsiais pasišiaušė, kai buvo pranešta, kad už tai jam kainuos 60 centų.

"Tai apiplėšimas!" susuko jis. "Toronte, galėtum už tokia kainą pasikalbėti su pačia pekla".

"Galimas daiktas", atsakė telefonistė. "Toronte būtų laikoma lokaliu pasikalbėjimu".

Ar žinote, Kad:

Mūsų saulės sistemoj be jau visiems gerai žinomų devynių planetų, Merkurijus, Veneros, Žemės, Marso, Jupiterio, Saturno, Urano, Neptūno ir Pluto, yra dar 1,500 mažų planetėlių.

Vienos iš jų diametras turi tik kokią mylią, o kitos net iki 500 mylių.

Jos randasi pasisklaidžiusios ruožte tarp Marso ir Jupiterio. Nuoga akimi nematomos, išskyrus vieną — Vistą.

Vienos iš jų orbita labai ištįsusi. Vienu tarpu ji būna vos 17,000,000 mylių nuo Saulės, o kitu — net 180,000,000 mylių.

Tikėsit ar ne?

Kanada praėjusiais metais pardavė Tarybų Sąjungai už \$150,000,000, o pirko Tarybų Sąjungoje už \$2,000,000.

Kinijai pardavė už \$104,000,000, o Kinijoje pirko už \$5,000,000.

(O reacionieriai visuomet rėkia, kad prekyba su komunistais yra nepelninga.)

nija atsiųstų savo patarėjus ir ginkluotas jėgas padėti negrams išgauti lygias teises? Jei kas pakritikuoja pietinius atžagareivius ir tai amerikiečiams nepatinka.

K. S.

Montrealo žinios

Pakartotinas Priminimas

Kovo aštuntoji, kaip jau žinoma, skiriama apvaikščiojimai "Tarptautinės Moters Dienos". Šios kolonijos skirtingų tautų pažangios moterys, kooperuojant ir lietuviams, bendromis jėgomis ruošiasi šią šventę iškilmingai paminėti. Programa susidės iš meninių kavalkų, kalbėtojų, kurių tarpe turėsime viešnią kandidatę į parlamentą, didelę kovotoją už taiką — Mrs. J. Dennelle. Kalbėtojos nušvies moters dienos minėjimo reikšmę, jos uždavinius šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime, o svarbiausia moters rolę, tai kovą už išlaikymą taikos visame pasaulyje.

Paminėjimas įvyks 8 d. kovo 2 v. p.p. Ukrainų Kultūros namuose — 6546 St. Lawrence St.

Šios kolonijos lietuviai, ypač moterys, nuosirdžiausiai kviečiami atsilankyti į šį paminėjimą, nes laiką tikrai gražiai, kultūringai praleisite, prie to dar bus ir kavutė su užkandžiais.

Pagerbtas Ilgametis Veikėjas

Vasario 22 d. puošnioje "Blue Bird Club" svetainėje buvo labai gražiai, kultūringai pagerbtas ilgametis veikėjas, ypač didelis unijų budavotojas Alex Gauld jo 70-jo gimtadienio proga.

Į jubiliejanto pagerbtuves atsilankė gausybė svečių, jo artimų idėjų draugų, su kuriais per desėtkus metų bendrai dirbo pažangiam judėjime, organizacijų ir unijų vadovai, kurie apibūdino jubiliejanto atliktus kilnius visuomeninius darbus, perdavė širdingiausių linkėjimus ir įteikė dovanėles. Buvo džiugu matyti, kad šiame kultūringame pobuvyje atsilankė nemažas skaičius ir lietuvių.

Svečiai buvo labai gražiai pasilinksminę, pasikalbėję ir labai kultūringai praleidę vakarą, grįžo į namus maloniai nusiteikę.

Sergantieji

Jau labai seniai sunki liga kamuoja Barborą Kuraitienę, o šiuo laiku ligonė randasi Montrealo Neurological Institute, kur buvo padaryta operacija.

Šiuo laiku sušlubavo sveikata drg. Stasiui Virbalui. Gydytojų priežiūroje, gydosi namuose.

St. Repšys išvyko į ligoninę patikrinti savo sveikatą. Neteko sužinoti, kurioje ligoninėje.

Taipgi susirgusi Dudonienė, gyvenanti už Montrealo ribų. Kokia liga serga neteko patirti.

Visiems sergantiems linkiu kuogreičiausiai pasveikti.

Padidėjo šeimos

Jaunieji E. ir E. Keršuliai susilaukė sūnelio; taip gi A. ir M. Ruffo (Milda Bilevičiūtė — Anės ir mirusio Jono Bilevičiaus duktė) susilaukė dukrelės.

Abiejį tėvai ir tėvukai tuo labai džiaugiasi.

Išvyko į Florida

J. Čelkiai, seni šios kolonijos gyventojai šiuo laiku kaitinasi Floridoje.

Svečiuojasi pas Tėvelius

Sofija Smith (Jarmolinskų dukrelė) iš JAV atvyko su vaikučiais praleisti savaitę laiko pas tėvelius, o anūkai pas tėvukus.

Išsiskyrė iš Gyvųjų Tarpo

Po ilgos ir sunkios ligos 26 d. vasario mirė Kazys Likas. Apie velionį bus plačiau parašyta sekančiame LB numeryje.

Dar Viena "Nelaimė" Užgriuvo Lietuvą

Pr. Alšėnas, Nepriklausomos Lietuvos bendradarbis, parašė tame laikraštyje ilgą straipsnį apie duoną. Baigdamas jis praverksta:

"Nepriklausomąją Lietuvą ir, netgi, carų sprespaudos laikais — niekas to padaryti ir nesikėsino. Laisvoji Lietuva nors buvo įsteigta moderni duonos kepykla "Parama" Kaune, o taip pat — "Paramos" skyriai arba kitos mažesnės kepyklos apskričių miestuose ir mažuose miesteliuose, tačiau kaimai tebekepė patys juodą, kvepiančią ruginę duonelę, taip, kad net kaimų aplinkumo oras prisitvinkydavo tuo maloni kvapu. Bet vis dėl to atsirado tokie, kurie iš mūsų kaimo šeiminkų kuonos kepimą atėmė. Kas jie, — O gi aukštesnės rūšies baudžiavos nešėjai, negu rusų carų laikais — bolševikai. Dabar, suklochizintoj Lietuvoj, nėra jokios nuosavybės, nebėra grūdų, nebėra ir duonos kepimo...

"Žmonės eina į krautuves, pirkis duonos, dažnai tinkamai neiškepusios, vandeningos ir, iš viso — jeigu dar turi už ką duonos nusipirkti.

"Toks nūdienis suklochizintos, suelgintos Lietuvos gyvenimas".

Ko čia reikia, tai pridėti "Amen".

Pirmiausia, ir "nepriklausomąją" Lietuvą ne visi gerai iškepdavo duoną. Daugelis valstiečių dar turėdavo primaišyti ir pelų, kad sulaukus naujo derliaus.

Dabar visi perka kepyklose keptą duoną. Nebereikia patiems prakaitą lieti sukant namines gimas, smilkinant savo pečius. Moterys nebevargsta prie ratelių. Vyrams nebereikia vyžas nešioti. Pr. Alšėnas turėtų parašyti nekrologus ir vyžoms ir daugeliui kitų senienų.

Beje, jei neklystu, Pranyš nekepa pats duonos ir Kanadoje. Nenori jos kepti patys ir fermeriai, kuriems galima pasiekti keptą duoną. Ir kaipgi, Praneli, gali apsieiti be tos visą apylinkę užliejančios skaniu aromatu juodos duonelės?

K. S.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

W. Rekestys, Eden, Ont., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

P. Kisieliene, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir \$7.50 surinktų aukų. Aukojo: K. Milevičius \$5.00; L. Kauspėdienė \$2.00 ir J. V. 50c.

K. Roman, Fenwick, Ont., J. Kevėža ir T. Rimdžius, torontiečiai atnaujino po prenumeratą į Lietuvą.

J. Kriaučiūnas, Toronto, per V. Matonį pridavė \$5.10 aukų.

A. Morkis, Toronto, reikšdamas padėką visiems jį ir jo šeimą užjautusiems liūdėsio valandose, paaukojo dėl LB paramos \$10.00.

V. Strazevičius ir K. Pempė, torontiečiai, atnaujindami po prenumeratą į Lietuvą, paaukojo po 50 c.

Pr. Gutausko, Toronto, gimtadienį minint suaukojo ir pridavė dėl LB paramos \$22.00 aukų. Aukojo: Pr. Gutauskas \$10; A. Kavaliauskas, C. Morkūnas, J. Valaitis, F. Vinskas, P. Mockaitis ir K. Kilikevičius po \$2.00.

A. Wikis, Hamilton, Ont., lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

LONDONAS. — Anglijos laivų kompanijos ir stambūs biznieriiai protestuoja prieš Jungtines Valstijas, kurios trukdo užsienio prekybą su socialistinėmis šalimis.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malnorumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą. Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažuose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kanaidškais \$1.061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Šimtai vilniečių susirinko į paminėti įžymiojo jubiliejaus gimimo metinių. Nuotraukoje Valstybinės Filharmonijos salė — Kristijono Donelaičio 250 dalis susirinkusiųjų.

A. Bačiuris

Atėjo naktis, niuje apsup naktis.

Netgi gan kiečius. Vi liūtis. Miestas je. Bet tary blokavo išli mo židinius.

Pėstinink: niršę. Jie už my stogų i vapavų liūd natomis ir gamuoju sk

Basanavi gyvenamojo pėsi apie š šistai organ ba, ir iš č sunku išrū grupė su vy Solovjovu i žė tamsoj i i hitlerinink lėjo keletą muoju sky. Po kiek lai draskydami čius drabuž gus i kiem nelaisvę.

Visur bu sipriešinim kiečiai ypa kibę i kiek bažnyčių aikščių me

Kas valau tis darėsi v kiečių grup šintis. Kaip belaisvių p hitlerininku bijojosi at piktadaryb torijoje. Ji po vieną siausties.

Tuo tarf buvo visis Begaliniai nervus, ka dėtis.

Mieste č nės, kai 14 mendanto riui buvo garbingas prasibraut dimino ka bokšte — niaus past donają vėli

Būriui v Andrianov: labai ištv komjaunir

Kariauti jo apsnigt kuose. Iš t divizija jis Buvo suže: ninę. Vos pasivyti se i mūsų. Kle skaičiuosi.

Tylos va

A. Bačiūrinis, G. Nabatovas

Iš rusų kalbos išvertė Vyt. Martišius

Kovos Dėl Vilniaus

(Tąsa)

Atėjo naktis. Paskutinė Vilniuje apsuptos fašistų igulos naktis.

Netgi gamta sukilo prieš vokiečius. Vidurnaktį pasipylė liūtis. Miestas paskendo tamsoje. Bet tarybiniai kariai toliau blokavo išlikusius pasipriešinimo židinius.

Pėstininkai buvo be galo įniršę. Jie užsiropšdavo ant namų stogų ir iš ten fašistinių vapsvų lizdus apmėtydavo granatomis ir buteliais su padegamuoju skysčiu.

Basanavičiaus gatvėje vieno gyvenamojo namo rūsyje slėpėsi apie šimtą vokiečių. Fašistai organizavo žiedinę gynybą, ir iš čia juos buvo labai sunku išrūkyti. Tada karių grupė su vyresniojo seržantu Solovjovu priešakyje prišliaužė tamsoje prie rūsių langų ir į hitlerininkų slėptuvę švystelėjo keletą butelių su padegamuoju skysčiu. Kilo gaisras. Po kiek laiko prieš kareivius, draskydami nuo savęs degančius drabužius, lindo pro langus į kiemą ir pasidavinėjo į nelaisvę.

Visur buvo likviduojami pasipriešinimo židiniai, kur vokiečiai ypač atkakliai buvo įsikibę į kiekvieną rūšį, į storas bažnyčių sienas, į kiekvieną aikščių metrą miesto centre.

Kas valandą apsuptųjų padėtis darėsi vis sunkesnė, bet vokiečių grupuotės nėsiliovė priešintis. Kaip vėliau paaiškėjo iš belaisvių parodymų, daugelis hitlerininkų, ypač karininkų, bijojosi atsakomybės už savo piktadarybes okupuotoje teritorijoje. Jie vis dar tebesivylė po vieną prasismelkti iš apsiausties.

Tuo tarpu eiliniai kareiviai buvo visiškai demoralizuoti. Begaliniai mūšiai taip išstampė nervus, kad visi nežinojo, kur dėtis.

Mieste dar tebevyko kautynės, kai 144-osios divizijos komandanto administracijos būriui buvo iškeltas sunkus, bet garbingas uždavinys: reikia prasibrauti į centrą, prie Gedimino kalno, ir ten, pilies bokšte — aukščiausiam Vilniaus pastate, — iškelti Raudonąją vėliavą.

Būriui vadovavo leitenantas Andrianovas, žmogus drąsus, labai išvermingas, Lenino komjaunimo auklėtinis.

Kariauti Andrianovas pradėjo apsnigtuose pamaskvės laukuose. Iš ten su 144-ąja šaulių divizija jis žygiavo į vakarus. Buvo sužeistas, pateko į ligoninę. Vos pasitaisęs, skubėjo pasivyti savo dalinį. Ir vėl — į mūšį. Kiek jų buvo — nesuskaičiuosi.

Tylos valandėlėmis jis rašy-

davo namo trumpus laiškus. Kaip laukdavo jų žmona! Desimtis kartų juos skaitydavo sūnui. Abu juodu rašydavo ilgus, išsamius atsakymus. Tegul žino tėtė, kaip jie gyvena, ir lai jais nesirūpina. Aišku, Marijai buvo nelongva vienai auklėti sūnų. Bet juk ji tikėjo, kad vyras grįš — ir tada viskas bus gerai...

O tuo tarpu Andrianovą karas mėtė iš vieno ruožo į kitą. Galų gale, ar ne vis tiek, kur kovoti už Tėvynę? Tarybiniam žmogui vienodai brangūs pamaskvės beržai, Baltarusijos eglės ir Pabaltijo pušys. Svarbiausia — greičiau išvaduoti iš fašistų grobikų gimtąją žemę.

Andrianovas tarnavo žvalgyboje, vadovavo šaulių būriui, vedavo žmones į ataką ir ne kartą laimėdavo... Buvęs Maskvos elektros lempų gamyklos šaltkalvis, o vėliau vyresnysis seržantas Andrianovas tapo leitenantu.

Jam, dalies veteranui, ir buvo pavestas šis atsakingas uždavinys.

Laiko pasiruošti buvo labai mažai, leitenantas atrinko 12 labiausiai prityrusių žmonių — paaiškino jiems uždavinį ir kiekvienam davė po keturias granatas. Pasiėmė du rankinius kulkosvaidžius ir austant išvyko į 449-ąją pulką, kuris kovėsi Gedimino kalno priegose.

Miestą gaubė rūkas. Jo priedangoje 12 drąsulių šliaužė prišliaužė prie senovinio bokšto. Priekyje, prie krūtinės atsargiai spausdamas vėliavą, ropo seržantas Arslenas Mirchadarovas. Kažkur visai greitai trinkės svedinių ir minų sproginiai, girdėjosi tankus kulkosvaidžių ir automatų kalnenimas. O Gedimino kalne kažkodėl buvo tylu. Gal būt, čia jau nebėra fašistų?

Ir staiga į grindinį, visai arti, dažnai ir skardžiai ėmė caksėti kulkos. Hitlerininkai pastebėjo karius. Sprendžiant iš tankios ugnies, fašistų buvo daug. Bet trauktis negalima. Įsakymą truks pliū reikia įvykdyti. Netgi savo gyvybės kaina.

Septynis kareivius palikęs bokšto papėdėje, Andrianovas paliepė jiems atsakyti priešui ugnimi ir tuo pačiu nukreipti jų dėmesį. O pats su kitais kareiviais šoko prie bokšto.

Stipriai rankose spausdamas vėliavos kotą, seržantas Mirchadarovas ėmė kepurnėtis į viršų nelygia, su išsikišimais bokšto siena. Paskui jį ropštėsi Andrianovas ir kiti kariai. Štai pagaliau viršus. Vargais negalais Andrianovas ir jo draugai pralindo pro siaurą langelį ir atsidūrė ant stogo.

Vokiečiai pastebėjo drąsuo-

lius ir ėmė juos šaudyti. Netoli jų sproginėjo sviediniai ir minos. Sprogimo banga vieną karį nuvertė nuo stogo. Vos išsilaiškė kitas, spėjęs įsitverti išsikišimo.

Leitenantas Andrianovas, seržantas Mirchadarovas ir dar vienas karys, nors ir smarkiai apšaudomi, užsliugę ligi špilio ir prie jo pritvirtino kotą su raudonu audeklu. Ir štai saulės spinduliai, prasiškerbę pro balto rūko maršką ir gaisrų dūmus, nušvietė skaisčiai raudoną vėliavą, išdidžiai plevėsujančią virš Lietuvos sostinės.

Ir nors mieste dar rūko gaisravietės ir vyko žiaurūs mūšiai, žmonės žiūrėjo į besiplaikstančią vėliavą ir galvojo: "Pergalė arti!"

O vakarinėje miesto dalyje dar vis nenutilo šūviai, bet jie tolydžio darėsi retesni. Ir pagaliau beveik liovėsi. Retkarčiais pasigirdavo paplūpos kalėjimo rajone, kur Alijevo pulko daliniai likvidavo pagrindinį pasipriešinimo židinį.

Ryte tarsi pagal komandą iš savo slėptuvių į gatvę išėjo vokiečių karininkai ir kareiviai. Jie sutrikę puldinėjo šen ir ten, ieškojo rusų ir į nelaisvę pasiduoavo ištisomis grupėmis.

— Hitler kaput; Hitler kaput! — be paliovos jie kartojo šią frazę.

Malyševo bataliono kariams tą dieną į surinkimo punktą teko atvaryti daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus vokiečių belaisvių.

Tarybiniai kareiviai skubėjo, jie neturėjo laiko kalbėtis su gyventojais, kurie iš miškų ir pakraščių grįžo į miesto centrą. Jie nuolat bėgdavo prie mūsų karių, nusikamavusių, apdulkėjusių, nuo nemigos paraudusiomis akimis, glėbesčiuodavo juos, spaudė rankas, siūlinėjo popirus, cigarečių, duonos.

Kiekvienas norėjo išsakyti savo džiaugsmą, tarti nors keletą padėkos žodžių, kuo nors pavaišinti. Juk kokia laimė: nugrimzdo į praeitį juodos nelaisvės, alkio, vargo ir nuolatinės mirties baimės dienos...

—o—

Liepos 13, vėlai vakare, kada karinės komendantūros įsakymu tarybiniai kariai, partizanai ir gyventojai pradėjo valyti miestą, garsiakalbiai iš Maskvos perdavė ilgai lauktą žinią.

"Šiandien, 1944 metų liepos 13, 3-ojo Baltarusijos fronto kariuomenė po penkias dienas trukusių mūšių sunaikino Vilniaus mieste apsuptą vokiečių igulą ir iš fašistų grobikų išvadavo Lietuvos TSR sostinę..."

Tėvynės vardu šlovingiems nugalėtojams dėkodama už didvyriškumą ir drąsą, Maskva saljutavo dvidešimt keturiomis salvėmis iš trijų šimtų artilerijos pabūklų.

Už sumanius veiksmus 144-ji šaulių divizija buvo apdovanojama karvedžio Suvorovo ordinu, o taip pat jai suteiktas Vilniaus divizijos garbės vardas. Kada 144-oji Vilniaus divi-

zija žygiavo iš miesto į vakarus, iš vieno namo tarpuvartės išbėgo pagyvenusio moteris. Ji pasižvalgė į šalis ir, pamačiusi nuo kolonos kiek atsilikusį karininką, pripuolė prie jo.

— Aš norėčiau kreiptis į jus su dideliu prašymu, galima? — sutrikusi paklausė jina.

— Prašom! Koks reikalas? Moteris ryžtingai padavė karininkui gabalą raudono audeklo.

— Aš slėpiau jį visą karą... Galvojau, grįšite... Ir jūs grįžote, sūneliai mano... Paimkite! Tai mūsų namo raudonoji

vėliava... Tegul jina drauge su jumis pergalingai žygiuoja mūsų laukais per visą Lietuvą iki vokiečių žemės ir toliau.

Karininkas paėmė vėliavą ir tarė:

— Dėkoju, motin! Aš jums pasižadu, kad mes garbingai įvykdysime jūsų taurų priesaką.

Po kiek laiko leitenanto Ivano Ivanovičiaus Malcevo vadovaujamo dalinio priekyje suplevėsavo raudona vėliava, kurią, rizikuodama savo gyvybę, nuo hitlerininkų išsaugojo lie-tuvė patriotė.

Pabėgusi Nuo Mirties

A. Geniuvienė

Visa, kas čia pasakojama, paremta archyvuose išlikusiais dokumentais ir pabėgusių nuo mirties moters prisiminimais. — Autorė.

—o—

Pusiaunaktį Teresė Brazauskienė išgirdo atvažiuojančio vežimo ratų bilesį. Jos nedidelis medinis namelis stovėjo pri-gludęs prie miestelio pakraščio. Vežimas dardėjo nuo miestelio. Neramios buvo paskutinės hitlerinės okupacijos dienos šiaulėnuose. Areštai, šūviai baugindavo žmones.

Naktis buvo šviesi. Vežimui priartėjus, Brazauskienė pamatė sėdinčius jame žmones: kelis vyrus ir vieną savo pažįstamą moterį — Elena Norvydienę — to paties miestelio gyventoją. Vežimą supo ginkluoti vyrai. Ant pečių kabojo šautuvai, o rankose jie nešėsi kastuvus. Brazauskienė iš karto pastebėjo policijos viršininką Girdžiūną, "aktyvistus" Juodkazį, Kabelniką, Masiulį, Žilvytį, Morkį, Mikšį, Semašką, Šukį.

— Naktį, ginkluoti su šautuvais? Tikriausiai, veža šaudyti, — dingtelėjo Brazauskienėi mintis.

Brazauskienė pasiliko kieme ir klausėsi. Jos mintis nutraukė šūvių garsai iš ten, kur nuvažiuo vežimas.

Visą naktį prarymojo Brazauskienė ant palangės. Akyse jai stovėjo Elena Norvydienė. Norvydienė su vyru gyveno šiaulėnų miestelyje. Hitlerininkams okupavus Lietuvą, jos vyras išėjo pas partizanus. Elena kuo galėdama padėdavo vyrui ir jo draugams. 1944-ųjų liepos mėnesį šiaulėnų policininkai Norvydienę areštavo...

Anksti rytą Brazauskienė pamatė grįžtančius su kastuvais žudikus, o kiek vėliau parkeliavo ir pats policijos viršininkas Girdžiūnas, be vežimo, be arklių.

Koks likimas tomis dienomis ištiko Elena Norvydienę?

... Penkta para ji daboklėje. Penkta para be maisto, be vandens. Policijos viršininkas tikėjosi, kad kankinama moteris išduos partizanus. Naktimis atsidarydavo daboklės durys. Įvirtę girti policininkai šauk-

davo:

— Mes tave pakarsim, jei nesakysi, kur partizanai.

Ji tylėjo. Vieną naktį iš Norvydienės kameros išvedė jauną rusę, atvežtą iš rytinių Tarybų Sąjungos sričių. Ji tarnavo pas buožę Baltrūną Sutkiškių kaime. Įtaręs ją palaikant ryšius su tarybiniais partizanais, Baltrūnas pats atvežė merginą ir atidavė policijai.

Mergina buvo dar visai jauna, smulkus sudėjimo, gražaus veiduko, papurusiomis šviesiomis garbanomis.

— Aš nieko nepadariau, — maldavo ji.

Norvydienė išgirdo šūvius. Už kelių metrų esančiame bulvių lauke jaunos merginos gyvybę nuskynė žudikų kulkos.

Už sienos buvo vyrų kamera. Ten draugai, Jurgis Kavaliauskas ir Stasys Gužaitis iš Spičių, Antanas Karušas iš Šiauliaičių, Antanas Pocius iš Jasičių kaimo, Šiaulėnų gyventojai Antanas Remeika su sūnumi Marcelinu, Čepas, Miškinis su sūnumi,

Vyrai ruošėsi bėgti. Išsitraukę iš daboklės krosnies metalinį virbą, sienoje jie darė skylę. Naktį skylė bus pakankamai didelė ir vyrai galės išlįsti. Gal ir pavyks pabėgti?

Artėjo sekmadienio vakaras. Daboklės kieme girdėti girtų policininkų balsai. Daboklės sargas Kazokaitis, užjautęs kalinius, pranešė, kad naktį visus sušaudys.

Sutemus prie daboklės privažiavo vežimas. Policininkai tarėsi valsčiaus raštinėje. O tuo metu vyrai vienas po kito lindo per skylę. Išsigandęs arklys suprunksė. Bėgliai išduoti. Šūviai. Policininkai apsupto daboklę. Pabėgti pasisekė ne visiems. Policininkas Petrauskas sugriebė Norvydienę, spardė ją kojomis, išmušė dantis. Moteris neteko sąmonės. Policijos viršininkas Girdžiūnas ragino greičiau gabenti kalinius. Policininkai įmetė į vežimą ir netekusių sąmonės Norvydienę. Pasmektuosius lydėjo ginkluoti budeliai. Vienas jų sėdo į vežimą ir paėmė vadeles. Paskui vežimą ėjo policijos viršininkas Girdžiūnas, jo sėbrai Grakovinas, Petrauskas, Morkys, (Pabaiga ant 8 pusl.)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Užkvietimas į Tarptautinės Moterų Dienos Minėjimą

Kovo 8 dieną, sekmadienį, 2:30 val. po piet, 957 Broadview Ave. (Don Hall) įvyks paminėjimas tarptautinės moterų dienos, kurį rengia Kanados Moterų Kongreso Toronto skyrius. Kviečiamos moterys, taipgi ir vyrai, dalyvauti.

Programą pildys suomių vyrų choras ir kiti menininkai. Kalbės Moterų Balso ir KMK atstovės. Po to bus draugiškas pasivaišinimas kava ir įvairiais užkandžiais.

Laisva įžanga.

Už Komitetą

A. Pauzėnė

Torontiečių Kronika

Kalbės Londone

Torontietė Alice Maigienė, smarkiai kylanti Kanados darbininkų judėjime veikėja ir pasižymėjusi kovotoja už taiką, ateinantį šeštadienį, kovo 7 d. yra užkvietusi Londono, Ont., moterų organizacijų į ruošiamą Tarptautinės Moterų Dienos paminėjimą pasakyti prkalbą.

Paminėjimas įvyks šeštadienį, 8 val. vakare, Rusų salėje.

A. Maigienė praeitais metais su Kanados moterų delegacija keliavo po įvairias šalis ir labai susijdomavusi ir turtinga žiniomis apie Sibiro srytis ir apie įvykusį pasaulinį Moterų kongresą. Ji ir yra pakviesta apie tą papasakoti londoniečiams.

K.L.L.D. Toronto Kuopos Vyrai Ruošia

Vakarienė - Šokių

Šeštadienį, Kovo 14 d.

Lietuvių Salėj — 160 Claremont St.

Šis parengimas bus įdomus dar ir tuomi, kad jį ruošia tikrai vyrai. Vyrai paruoš ir patieks skanią dešrų ir vištienos vakarienę. Šokiams grieš geras orkestras.

Pasivaišinimui įvairūs gėrimai

Kviečiame visus ir visas atsilankyti. Moteris ypatingai. Vyrai nesirengia vakarą praleisti be moterų, o vakarienę ruošia vieni, norėdami pasirodyti savo gabumus. Moterims gera proga atsikvėpti ir pasivaišinti.

Vakarienė 6.30 val. vak.

Įžanga \$2.00

Tarptautinis Moterų Dienos

Paminėjimas

Sekmadienį, Kovo 8 Dieną

DON HALL — 957 BROADVIEW AVE.

Programa susidės iš dainų, šokių, skaitymo

Kalbės Mrs. Winfred Hall

Voice of Women veikėja

Rengia Kanados Moterų Kongreso Toronto Skyrius

Moterys ir vyrai kviečiami atsilankyti

Pradžia 2.30 val. po piet.

Laisva įžanga

Parėmė Kilnius Reikalus

Toronto Lietuvių Moterų klubas praėitą sekmadienį gražiai atsiliepė su parama dėl visuomeninių reikalų. Paaukojo \$25.00 dėl legališko apgynimo A. Bimbos ir kitų amerikonių, kuriuos reacionieriai kėsina si nupilietinti.

Taipgi, į dienraščio "Vilnius" atsikreipimą paremti jų bazarą, klubas labai gražiai atsilie-

pė paaukodamas \$15.00.

Bravo draugės už svarbių

reikalų parėmimą!

Išvykę Floridon

Draugė V. Masienė, kuri pernai metais su dukterimi lankė si Tarybų Lietuvoje, dabar yra išvykusi su ta dukterimi į Floridą pasisvečiuoti.

Taipgi Floridoj žiemavoja torontiečiai G. Palaičiai ir C. Mateliai, nuo tabako farmų iš Delhi apylinkės.

Rep.

Turėjo Operaciją

RODNEY, Ont. — Netikėtai teko sužinoti, kad draugė Veronika Kelly (Koklienė) randasi St. Thomas ligoninėj, kur turėjo operaciją ant vidurių vasario 24 d.

Nuo savęs linkiu greitai pasveikti. Kurie galite, atlinky kit draugę.

P. Mažilis

Klaidos Atitaisymas

Rašant apie aukas P. Dargužio laidotuvėms įvyko klaida. J. ir L. Svirpliai aukojo ne \$2.00, kaip buvo LB parašyta, o \$4.00. Taipgi R. Banevičius aukojo \$3.00, o LB buvo paskelbta, kad aukojo \$2.00. Už klaidą atsiprašau.

C. M.

Italijos komunistų laikraščiai L'Unita sukako 40 metų ir kad sekmadieninės laidos spausdinama 1,000,000 kopijų.

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

PABĖGUSI NUO MIRTIES

(Atkelta nuo 7 pusl.)

Bajoras, Kurutis, Sukys, Žilvytis, Navickas, Semaška, Mikšys, Juodkazys. Norvydienė, atgavusi sąmonę, bandė išsilaisvinti. Policininkas kirto pistoleto rankena, ir ji vėl neteko sąmonės.

Šitoks vežimas liepos 22-sios naktį palengva judėjo Šiaulėnų - Radviliškio keliu. Šitokį jį, apsuptą ginkluotų vyrų, matė Šiaulėnų gyventoja Teresė Brazauskienė. Vežime surištomis rankomis sėdėjo penki žmonės: keturi vyrai ir viena moteris.

— Paskubėkime, — ragino savo sėbrus Šiaulėnų policijos viršininkas, — naktis trumpa.

Pusantrą kilometro nuo miestelio, ties Kalungalio žvyruobe, vežimas sustojo. Nacionalistiniai žudikai ištempė du vyrus, sėdėjusius vežimo gale, ir nuvarė į žvyruobę. Pasigirdo šūviai. Vienas vyras krito. Kitas, klaidu balsu surikęs, ėmė bėgti. Tačiau po kelių žingsnių ir jį pakirto kulka. Nuo šūvių ir žmonių riksmo arklys pasibaidė ir, kiek įkabindamas, pasileido į pakalnę. Sargybinis nesugebėjo arklio suvaldyti. Tris kalinius — Eleną Norvydienę, Stasį Gužaitį, Antaną Karušą — ir jų ginkluotą sargybinį arklys nešė vieškeliu tolyn. Pasmerktųjų vyrų rankos stipriai suveržtos spykluota viela. Tačiau vienas jų, sukau-

pęs jėgas, spyrė arkliui, ragindamas jį šuolioti. Norvydienė paskutinėmis jėgomis sugriebė sargybinį už gerklės ir išmetė jį iš vežimo.

Žudikai nuo žvyruobės ėmė šaudyti į tolstantį vežimą. Kulkos nuplėšė skarelę nuo Norvydienės galvos.

Norvydienė, vienoje rankoje laikydama vadeles, antrąja išlaisvino suveržtas vyrų rankas.

Šūvių nebegirdėti. Bėgliai iššoko iš vežimo. Norvydienė tik dabar pajuto, kad abi jos kojos sužeistos. Žengusi kelis žingsnius, ji neteko sąmonės. Paskubomis aptvarstęs žaidęs, Karušas paėmė ją ant rankų ir nunešė į Sulinkių pelkes. Sužeistą moterį jis panarino į liūną, jos ir savo galvą apdengė samanomis. Taip saugiau. Visą dieną Norvydienė su Karušu slėpėsi Sulinkių liūnuose. Tik sutemus jie pasibeldė į valstiečio Sinošo trobą, kurią lankė tarybiniai partizanai.

Netrukus į Lietuvą išgyviavo Tarybinė Armija. Nacionalistiniai banditai susilaukė atpildo.

Atgavusi jėgas, Norvydienė pradėjo dirbti kooperatyve, o vėliau kolūkyje fermos vedėje ir pirmininko pavaduotoja. Neseniai jos šeima persikėlė gyventi į Radviliškį. Mirtį nugalėjusi moteris ir šiandien kupina energijos, noro kurti tą gyvenimą, dėl kurio ją norėjo sušaudyti.

(Svyturys)

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.